

HƯỚNG DẪN

Quy trình kỹ thuật trồng chanh

Chanh có nhiều thành phần dinh dưỡng cần thiết cho hoạt động của con người, đặc biệt là hàm lượng vitamin C hiện diện rất cao. Chính vì vậy, hằng năm nhu cầu tiêu thụ chanh rất mạnh, nhất là trong mùa nắng.

I. CHUẨN BỊ ĐẤT TRỒNG VÀ THỜI VỤ

1. Chuẩn bị đất: Chanh có thể thích hợp đất pha cát, đất sét nhưng phải đảm bảo được độ thông thoáng và đủ độ ẩm. Đất phải có tầng canh tác dày ít nhất là 0,6 mét và thành phần cơ giới nhẹ hoặc trung bình; đất tơi xốp, thông thoáng, thoát nước tốt; pH từ 5,5-7; có hàm lượng hữu cơ cao > 3%; không bị nhiễm mặn; mực nước ngầm thấp dưới 0,8 mét.

Chuẩn bị hố trồng trước 1 tháng, đào hố có kích thước rộng 50cm, sâu 50cm. Đối với những nơi trồng mới thì nên chuẩn bị đắp mô trồng trước 1 tháng, mô có kích thước rộng 70-80cm, cao 50-60cm. Nên bón lót trước khi trồng bằng cách trộn đều phần đất mặt + 5-10kg phân chuồng hoai mục + 0,3kg Super lân + 0,5kg Vôi bột cho một mô hoặc hố trồng.

2. Thời vụ: Trồng chanh thích hợp nhất là cuối mùa khô, đầu mùa mưa (tháng 4-5 dương lịch) hoặc trồng vào cuối mùa mưa nếu có điều kiện tưới nước (tháng 9-10 dương lịch).

II. CHỌN GIỐNG

Hiện nay, có một số giống chanh đang trồng phổ biến như chanh núm, chanh bông tím, chanh tứ quý,... Cây chanh được nhân giống bằng nhiều phương pháp như gieo hạt, chiết nhánh hay giâm cành, ghép cành, nhưng phổ biến nhất là phương pháp chiết nhánh hay giâm cành. Giống được chọn từ nguồn giống sạch bệnh, không nhiễm các bệnh loét ghê, xì mủ và các loại sâu hại như nhện, bọ trĩ, rệp sáp, sâu vẽ bùa; cây sinh trưởng khỏe, thân thẳng, lá xanh tốt; giống trồng phù hợp với điều kiện thổ nhưỡng của vùng và có thị trường; tuy nhiên, do trồng thành vườn với số lượng lớn nên mua giống ở các cơ sở kinh doanh có uy tín về trồng.

III. MẬT ĐỘ TRỒNG VÀ CÁCH TRỒNG

1. Mật độ trồng: Tùy theo vị trí khu đất, chất lượng đất, khí hậu, thời tiết mà bố trí khoảng cách trồng cho phù hợp. Thông thường khoảng cách trồng 3x4 mét (mật độ 830 cây/ha).

2. Cách trồng: Trên mô (hố), đào một hốc nhỏ giữa, rọc đáy túi đựng bầu, đặt cây con vào hốc, rọc đường xuôi từ trên xuống đáy bầu, tháo bao đựng bầu ra, lấp đất giữ chặt bầu cây, cắm cọc giữ cây cố định. Đối với trồng bằng nhánh chiết, khi đặt cây tùy nhánh chiết có nhiều cành bên hay ít mà đặt nhánh thẳng hay hơi nghiêng. Đặt nghiêng đối với cây chiết ít nhánh, giúp các đọt bên mọc lên để tạo tán. Nếu là cây ghép xoay mắt ghép về hướng gió chính, lấp đất ngang cổ rễ hoặc cao hơn 1-2cm, tránh làm vỡ bầu hay lấp đất quá sâu. Sau khi trồng xong phải cắm cọc để buộc thân cây cho gió khỏi lay làm ngã cây.

IV. CHĂM SÓC

1. Tưới nước: Chanh cần tưới đủ nước, nhất là giai đoạn cây con và giai đoạn cây ra hoa đậu trái. Mùa nắng nên thường xuyên tưới nước cho chanh, mùa mưa cần đánh rãnh thoát nước tốt, tránh ngập úng tổn thương bộ rễ, ảnh hưởng đến sự sinh trưởng và phát triển của cây.

2. Tủ gốc giữ ẩm: Tủ gốc cho cây vào mùa khô để hạn chế nắng nóng và xé rãnh tăng cường thoát nước vào mùa mưa.

3. Bồi mô: Tiến hành trong 2 năm đầu, mỗi năm bồi mô 1-2 lần bằng đất vườn cũ, đất bùn ao phơi khô,... năm thứ 3 trở đi bồi toàn liếp, mỗi năm một lần nâng cao mặt liếp 2-3cm. Không nên bồi quá dày vì cây có thể bị vàng lá do nghẹt rễ.

4. Tỉa cành, tạo tán: Để hình thành và phát triển bộ khung cơ bản, sau khi thu hoạch cần phải loại bỏ những đoạn cành đã mang quả (thường rất ngắn khoảng 10-15cm), cành bị sâu bệnh, cành ốm yếu, cành nằm bên trong tán không có khả năng mang trái, các cành đan chéo nhau, đồng thời cũng cần loại bỏ những cành vượt trong thân cây đang mang trái nhằm hạn chế việc cạnh tranh dinh dưỡng với trái.

4. Bón phân

a) Thời kỳ cây con

Cây chanh cần được cung cấp đầy đủ dinh dưỡng như những loại cây trồng khác; tuy nhiên, tùy theo đất, giống, giai đoạn sinh trưởng,... mà lượng phân cung cấp cho cây như sau:

- Phân chuồng hoai mục: 10-15kg/cây, năm đầu tiên bón lót, năm 2,3 bón 1 lần vào đầu hoặc cuối mùa mưa.

- Phân vô cơ: Super lân 0,2-0,5kg + Urê 0,15-0,2kg/cây. Chia ra 2-3 lần/năm. Có thể dùng Urê pha 40gr/8lít nước tưới cho một gốc, khoảng 2 tháng tưới 1 lần.

b) Thời kỳ cho trái

Liều lượng bón/cây/năm như sau: Tổng lượng phân chuồng hoai mục 10-15kg (bón vào đầu hoặc cuối mùa mưa) + 0,2-0,3kg Urê + 0,2-0,3kg DAP + 0,1-0,2kg KCl. Chia ra 4 lần, chủ yếu tập trung vào giai đoạn kích thích ra hoa và nuôi trái của cây.

- Sau khi thu hoạch trái bón: 2/3 DAP + 1/4 Urê + 10-15kg phân hữu cơ.

- Trước khi chuẩn bị xiết nước bón: 1/3 DAP + 1/4 Urê + 1/3 Kali.
- Sau khi tưới nước trở lại (trước khi trổ hoa) bón: 1/4 Urê + 1/3 Kali.
- Giai đoạn nuôi trái: 1/4 Urê + 1/3 Kali còn lại.

Phương pháp bón:

Trước khi bón nên làm sạch cỏ xung quanh gốc và đánh một vòng tròn cách gốc 30-50cm, rắc phân, phủ lên một lớp đất mỏng hay rơm rác rồi tưới nước. Không được bón quá gần gốc. Cuốc rãnh xung quanh gốc theo hình chiếu của tán cây, rãnh sâu 10-15cm, rộng 10-20cm cho phân vào, lấp đất và tưới nước. Khi cây giao tán có thể dùng cuốc súp nhẹ lớp đất chung quanh tán cây, bón phân và lấp đất lại, tưới nước.

5. Cách xử lý ra hoa

Đặc tính của cây chanh là khi nhú đọt sẽ kèm theo hoa, cây ra hoa cần phải nhờ đến độ già của cơi đọt thì cây mới ra hoa đạt hiệu quả. Xử lý chanh ra hoa tháng 9-10 âm lịch để có chanh bán trong mùa Hè. Khi đọt đủ già (chuẩn bị cho đọt tốt khỏe trước đó) dùng khoảng 10kg phân Urê pha trong 220 lít nước (có thể nhiều hơn nếu cây lớn tuổi) xịt ướt đẫm tán để phá lá. Nếu số lá rụng quá ít thì cây sẽ ít ra hoa mà chủ yếu là ra đọt non. Nếu lá rụng quá nhiều thì sau khi cây ra hoa đậu trái, số lá còn lại sẽ không đủ sức nuôi trái sau này, cây suy kiệt sẽ dễ nhiễm nấm bệnh và tuổi thọ của cây sẽ giảm. Ngoài ra, có thể xịt Paclobutrazol 10WP với liều lượng khoảng 0,5kg pha 200 lít nước sẽ giúp cây ra hoa nghịch mùa rất tốt mà ít làm suy kiệt cây do giữ được bộ lá.

V. THU HOẠCH

Cây chanh từ khi ra hoa đến thu hoạch khoảng 3-4 tháng, khi trái chín vỏ căng và chuyển màu, tùy theo giống, tuổi cây, tình trạng sinh trưởng,... nên thu hoạch vào lúc trời mát, không nên thu trái sau cơn mưa hoặc có sương mù nhiều vì trái dễ bị ẩm thối khi tồn trữ./.

Nơi nhận:

- UBND tỉnh (b/c);
- GD và các PGĐ Sở;
- Các phòng, đơn vị trực thuộc Sở;
- UBND các huyện, thị xã, TP;
- Phòng NN&PTNT các huyện, Phòng K.Tế TX, TP;
- Lưu: VT, TT&BVTV.

[Handwritten signature]

K. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC
SỞ NÔNG NGHIỆP VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN
TỈNH TRÀ VINH
[Handwritten signature]
Lê Văn Đông